

POSTANOWIENIE

Dnia 14 czerwca 2011 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Bogusław Cudowski

w sprawie z odwołania M.K .
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w B.
o objęcie ubezpieczeniami społecznymi, podstawę wymiaru składek za okres
podlegania ubezpieczeniu, wysokość składek na Fundusz Pracy,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 14 czerwca 2011 r.,
skargi kasacyjnej ubezpieczonego od wyroku Sądu Apelacyjnego
z dnia 8 czerwca 2010 r.,

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2. przyznaje adwokatowi z urzędu J. G. od Skarbu Państwa -
Sądu Apelacyjnego 120 zł (sto dwadzieścia), tytułem zwrotu
kosztów zastępstwa procesowego, powiększone o stawkę
podatku od towarów i usług i odmawia zwrotu kosztów opłaty
sądowej.**

Uzasadnienie

Wnioskodawca wniósł skargę kasacyjną od wyroku Sądu Apelacyjnego Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z 8 czerwca 2010 r. Jako podstawę skargi wskazano na naruszenie prawa materialnego: art. 6 ust. 1 pkt 5, art. 12 ust. 1 oraz art. 13 pkt 4 w związku z art. 83 ust. 1 pkt 3 i 4 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 205,

poz. 1585) w związku z art. 6 k.c. Wskazano także naruszenie prawa procesowego: art. 378 § 1 k.p.c., art. 386 § 4 k.p.c., art. 1 k.p.c. i art. 177 § 1 pkt 3 k.p.c. Jako okoliczność uzasadniająca przyjęcie skargi do rozpoznania wskazano na występujące w sprawie istotne zagadnienie prawne oraz oczywistą zasadność skargi. W uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania podniesiono przede wszystkim, że sądy dokonały niewłaściwej wykładni pojęcia działalności gospodarczej. W opinii skarżącego dowód wykazania ciągłości (wobec wskazania przez wnioskodawcę przerw spowodowanych chorobą) obciążał organ rentowy. Podkreślono także, że w toku postępowania przed organem rentowym, jak i postępowania sądowego wnoszono o umorzenie zaległych składek.

Wniesiono także o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania oraz przyznanie od Skarbu Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej pełnomocnikowi z urzędu.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna, spełniająca wymagania z art. 398⁴ k.p.c. podlega dalszej kontroli w postaci tzw. przedsądu (postanowienie SN z 13 listopada 2008 r., II UK 228/08, LEX nr 564794). Na tym etapie ustala się przede wszystkim, czy zachodzą okoliczności uzasadniające przyjęcie skargi do rozpoznania, co ma umożliwić wybór jedynie takich spraw, które powinny zostać rozpoznane przez organ najwyższego szczebla sądownictwa ze względu na interes publiczny (postanowienie SN z 29 stycznia 2011 r. I UK 295/10, niepubl.). Podstawowym celem postępowania kasacyjnego jest bowiem ochrona interesu publicznego przez zapewnienie jednolitości wykładni oraz wkład Sądu Najwyższego w rozwój prawa i jurysprudencji (postanowienie SN z 4 lutego 2000 r., II CZ 178/99, OSNC 2000, nr 7-8, poz. 147).

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. W związku z tym

wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powinien wskazywać, że zachodzi przynajmniej jedna z okoliczności wymienionych w powołanym przepisie, a jego uzasadnienie zawiera argumenty świadczące o tym, że rzeczywiście, biorąc pod uwagę sformułowane w ustawie kryteria, istnieje potrzeba rozpoznania skargi przez Sąd Najwyższy. Skarga nie zawierała żadnej z przesłanek określonych w art. 398⁹ § 1 k.p.c.

Przyjmuje się, że w sprawie o podleganie obowiązkowi ubezpieczenia społecznego ciężar dowodu istnienia rzeczywistej przerwy w prowadzeniu działalności gospodarczej (art. 6 k.c.) spoczywa na ubezpieczonym (wyrok SN z 19 marca 2007 r., III UK 133/06, OSNP 2008, nr 7-8, poz. 114). Ponadto o zaprzestaniu prowadzenia działalności gospodarczej, powodującej wyłączenie z tego ubezpieczenia, decyduje faktyczne zaprzestanie tej działalności (wyrok SN z 14 września 2007 r., III UK 35/07, LEX nr 483284). Przy czym faktyczne niewykonywanie działalności w okresie oczekiwania na kolejne zamówienia lub w czasie ich poszukiwania nie jest przerwą w prowadzeniu tej działalności równoznaczną z okresowym zaprzestaniem jej wykonywania i nie powoduje ustania przymusu ubezpieczenia (postanowienie SN z 17 lipca 2003 r., II UK 111/03, OSNP-wkł. 2003, nr 17, poz. 1, wyrok SN z 16 maja 2006 r., I UK 289/05, OSNP 2007, nr 11-12, poz. 168). W sprawie ustalono natomiast, że wnioskodawca prowadził działalność gospodarczą, między innymi dlatego, że w czasie swojej niezdolności do pracy spowodowanej chorobą zlecał innym osobom wykonywanie usług transportowych na swoją rzecz.

Postępowanie sądowe w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych, w tym w sprawach dotyczących ubezpieczenia rentowego, wszczynane jest w wyniku wniesienia przez ubezpieczonego odwołania od decyzji organu rentowego. Ma więc ono charakter odwoławczy (wyrok Sądu Najwyższego z 20 maja 2004 r., II UK 395/03, OSNP 2005, nr 3, poz. 43). W sprawie z odwołania od decyzji organu rentowego, jej treść wyznacza więc przedmiot i zakres rozpoznania oraz orzeczenia sądu pracy i ubezpieczeń społecznych (postanowienie SN z 13 maja 1999 r., II UZ 52/99, OSNP 2000, nr 15, poz. 601). W niniejszej sprawie rozstrzygnięcie sądu w przedmiocie wyznaczonym treścią decyzji nie zależało od uprzedniej decyzji organu administracji publicznej. Nie było przesłanek do fakultatywnego zawieszenia

postępowania z art. 177 § 1 pkt 3 k.p.c. W tym kontekście należy przypomnieć, że problem prawny ujęty w skardze kasacyjnej dotyczyć musi kwestii decydującej o rozstrzygnięciu sprawy, nie może być dla niej prawnie obojętny. Innymi słowy w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne lub zachodzi konieczność wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów tylko wtedy, kiedy wynik sprawy uzależniony jest od interpretacji przepisów przedstawionych we wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania (tak też Sąd Najwyższy w postanowieniach z: 25 września 2007 r., I UK 161/07, niepubl., 3 listopada 2010 r., III UK 56/10, niepubl., 9 lutego 2011 r., III SK 43/10, niepubl. i 12 sierpnia 2009 r., II PZP 8/09, OSNP 2011, nr 3-4, poz. 37).

Z kolei odnosząc się do twierdzeń co do oczywistości skargi, to należy przypomnieć, że pojęcie „oczywistości” mieści się w sferze obiektywnej i łączy się z powinnością wykazania, że podniesione zarzuty naruszenia wskazanych przepisów są zasadne *prima facie*, bez dokonywania głębszej analizy tekstu tych przepisów i bez doszukiwania się ich znaczenia (niepublikowane postanowienia Sądu Najwyższego z 24 kwietnia 2007 r., I CSK 100/07 i z 2 sierpnia 2007 r. III UK 45/07 oraz z 25 lutego 2008 r., I UK 339/07, LEX nr 453109). Innymi słowy, w celu spełnienia przesłanki przewidzianej w art. 398⁴ § 1 pkt 3 w związku z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. należy wykazać "oczywistość skargi kasacyjnej" przez odwołanie się do argumentacji, która *prima facie* wskazuje, że zaskarżone orzeczenie wydane zostało z oczywistym naruszeniem prawa (postanowienia Sądu Najwyższego z 30 czerwca 2007 r., II CSK 184/07, z 2 sierpnia 2007 r., III UK 45/07, z 10 lipca 2007, II UK 45/07 niepublikowane, z 25 lutego 2008 r., I UK 339/07, LEX nr 453109).

Z tych względów, na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c., orzeczono jak w sentencji postanowienia.